

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

**КАФЕДРА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Пояснювальна записка

до дипломної роботи

МАГІСТР

(освітньо-кваліфікаційний рівень)

на тему: "Стратегічне управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства"

Виконала: студентка 2 року навчання,

групи 8.06.07.12.02,

спеціальності 8.03050301 "Міжнародна економіка"

Мурасова О. О.

Керівник: к.е.н., ст. викладач Дзеніс О.О.

Рецензент: д.е.н., професор Іванов Ю.Б.

Харків – 2014 рік

РЕФЕРАТ

Однією з головних рис ринкового господарства є конкуренція. Саме вона створює умови для розробки і створення нових товарів і послуг. В умовах процесу глобалізації та інтернаціоналізації проблеми забезпечення конкурентоспроможності виходять на перший план, оскільки лише конкурентоспроможність гарантує виживання товаровиробника і на внутрішньому, і на зовнішніх ринках. Між собою конкурують товари, товаровиробники, галузі, країни. Між цими рівнями конкуренції існує тісна залежність.

Проблема підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства є актуальним питанням. Сучасний етап розвитку економіки України висуває якісно нові вимоги до управління конкурентоспроможністю підприємств. Умови формування ринкових відносин в Україні, які характеризуються динамічністю зовнішнього середовища, зниженням платоспроможності населення, загостренням конкурентної боротьби, підвищенням рівня комерційного ризику, тяжким фінансовим станом більшості підприємств потребують пошуку засобів виживання підприємств та забезпечення їхнього ефективного функціонування. У зв'язку з цим виникає необхідність у вдосконаленні управління конкурентоспроможністю підприємства шляхом використання сучасних принципів менеджменту, маркетингу, забезпечення стратегічного підходу до їхньої діяльності.

Проблеми взаємозв'язку макроекономічного регулювання та конкурентоспроможності ділових одиниць для економічної науки не є новим. У світовій економічній науці їм присвячено чимало змістових праць, орієнтованих на вивчення окремих аспектів такого впливу. Вагомий внесок у дослідження впливу економічного середовища на конкурентоспроможність підприємств зроблено А.Смітом, М.Туган-Барановським, Дж.М.Кейнсом, Й.Шумпетером та ін.. Цим проблемам присвячені також праці М.Портера, І.Ансофа, А.Ругмана, Дж.Данінга, Дж.К.Грейсона, Ю.Іванова,

Р.Фатхутдінова та ін.. Серед вітчизнянних дослідників слід визначити Ю. Бажала, Г.Башнянина, В.Геєця, Є.Мниха, С.Обороську, А.Савченка та ін..

Аналіз різноманітних аспектів виробничо-господарської діяльності дозволяє визначити «сильні» та «слабкі» сторони підприємства у конкурентній боротьбі та знайти способи досягнення переваг над конкурентами.

Одна з найважливіших задач розвитку підприємства і країни в цілому, нерозривно пов'язана з ефективністю виробництва, забезпечення випуску необхідної кількості сучасних виробів та покращення якості, досягнення конкурентоспроможності продукції на світовому ринку.

Дослідження конкурентоспроможності підприємства в умовах економічної ситуації, яка склалась в Україні, дає змогу розглядати її як комплексну характеристику потенціальних можливостей забезпечення конкурентних переваг в перспективі, яка доступна для огляду (10 - 15 років).

Джерелами конкурентних переваг є прогресивна організаційно-технологічна і соціально-економічна база підприємства, вміння аналізувати та своєчасно здійснювати заходи щодо укріплення конкурентних переваг. Останнє слід відзначити особливо, тому що аналіз та оцінка рівня конкурентоспроможності підприємства необхідна на всіх ступенях позавиробничого процесу.

З вищесказаного можна зробити висновок про те, що проблема підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства є актуальним питанням, вирішенню якого і присвячується дана робота.

Метою дипломної роботи є дослідження складових аспектів конкурентоспроможності та визначення загального рівня для даного підприємства в контексті з навколишнім середовищем; розроблення механізмів поліпшення конкурентоспроможності підприємства.

Для досягнення зазначеної мети в дипломній роботі поставлено і вирішено наступні завдання:

визначено теоретичні основи управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства;

розглянуто сутність стратегічного управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства;

виявлено особливості системного підходу до управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства

ознайомлено з загальною характеристикою ПрАТ «Чумак» як суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності України;

зроблено та проаналізувати фінансово-економічну діяльність, а також зробити аналіз фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Чумак»;

запропоновано заходи щодо вдосконалення стратегічного управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства.

Об'єктом цього дослідження є процес стратегічного управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства.

Предмет дослідження – теоретико-методичні аспекти, методичні підходи і методи стратегічного управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства, як цілісного господарюючого елемента, впливовість економічних факторів як на мікро- так і на макрорівнях на конкурентоспроможність підприємства, продукції та персоналу.

У процесі дослідження використано такі методи: узагальнення і семантичного аналізу – для узагальнення теоретичних положень стратегічного управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства; аналізу і синтезу – для класифікації методів аналізу стану і передумов розвитку підприємства; статистичного; формалізації – для структурного обґрунтування факторів внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства, графічного – для візуалізації результатів дослідження.

Інформаційною базою дослідження стали результати наукових досліджень як вітчизняних, так і закордонних учених, що спеціалізуються на

розгляді проблем управління конкурентоспроможністю, дані річної статистичної звітності підприємства.